

7.3.3 Vieraat kielet

Kielten suunnitelmallinen ja pitkäjänteinen opiskelu ja sen monipuolinen arvioiminen antavat oppilaalle kielelliset, viestinnälliset ja kulttuurilliset valmiudet, jotka luovat pohjaa eri kulttuurien ja toiseuden ymmärtämiselle sekä elinikäiselle oppimiselle.

Tietostrategia ja opiskeluympäristö

Vieraiden kielten opetuksen tavoitteena on monipuolisten viestintätaitojen oppiminen sekä valmius kohdata erilaisia ihmisiä ja kulttuureja. Tähän pääsemiseksi pelkkä tietoisuus opiskeltavasta kielestä ei riitä, vaan tarvitaan tietoa myös opiskelustrategioista. Näiden tietojen lisäksi oppilas tarvitsee kielenopettajan ohjausta, jotta hänelle olisi tarjolla mielekkäitä ja monipuolisia kielenkäyttötilanteita ja viestinnällisiä tehtäviä. Kun oppilas vierasta kieltä opiskellessaan myös oppii oppimistaitoja ja medialukutaitoa, hänelle kehittyy kyky toimia sekä itsenäisesti että yhteisössä, ja hän saa valmiuksia elinikäiseen oppimiseen.

Tietostrategia: tavoitteena oppimaan oppiminen

Etsi ja erottele: tiedonhallintaprosessit	Julkaise ja jaa: tiedonvälittäminen	Keskustele ja kuuntele: vuorovaikutus	Ymmärrä yhteistyöllä: yhteistyötaidot
<ul style="list-style-type: none"> • tiedonhaku: lähtökohtana oppikirjan käyttö, esim. sanaston, kuva-aukeamien, kielioppiosion käyttö ja soveltaminen. • sanakirjan käyttötaito • kokonaisuuksien hahmottaminen, josta tiedon jaottelu, ryhmittely, käsitekartat sekä tiedon luotettavuuden arviointi • pitkäjänteisyys ja tavoitteellinen toiminta 	<ul style="list-style-type: none"> • tiedon jäsentely ja tiivistäminen sekä kokonaisuuksien hahmottaminen • oman työn jäljen, sisällön ja muodon arvioiminen • monipuolisten julkaisumenetelmien valitseminen, esimerkiksi juliste, nauhoitus, videointi, www-materiaali • oppimansa soveltaminen 	<ul style="list-style-type: none"> • etiketti, rekisteri, kohteliaisuus, toisen henkilön ja tilanteen huomioonottaminen • päättely asiayhteydestä, epävarmuudensietokyky • kyky ja rohkeus kysyä epäselvissä tilanteissa ja pyytää apua tai selvennystä • kyky käyttää kiertoilmaisuja ja selittää asia toisin 	<ul style="list-style-type: none"> • erilaisten opiskelutaitojen kuten muististrategioiden, opiskelu ja harjoittelu opettajan johdolla • merkityksien päättelemisen kielen ja kulttuurin tasolla • vastuu omasta ja ryhmän työstä, toisten auttaminen • oikeudet ja velvollisuudet ryhmässä • sosiaaliset taidot • erilaisuuden ymmärtäminen ja hyväksyminen ja sen hyödyntäminen • toiminnallisuus • kyky myös itsenäiseen vastuulliseen työskentelyyn • valmius toimia monikulttuurisessa yhteisössä oman kulttuurin edustajana

Opiskeluympäristö

Tavoitteena on luoda monipuolinen, kokemuksellinen ja toimintaan haastava ilmapiiri, joka antaa oppilaalle valmiuksia toimia viestintäyhteiskunnassa ja kannustaa jatkuvaan kielenopiskeluun. Opiskeluympäristöön kuuluvat:

- oma ryhmä, koulun muut oppilaat ja henkilökunta, sidosryhmät, kotimaiset ja kansainväliset projektikumppanit ja yhteistyötahot, vierailut
- kielenopetukseen varustettu luokkahuone, koulun muut sisä- ja ulkotilat, (koulu)kirjasto
- simuloitua kommunikaatioympäristöt (kuvitteellinen, kokonainen kommunikaatioympäristö, esimerkiksi Ruotsin-laiva tai ostoskeskus kauppoineen, ravintoloineen, kampaamoineen ja elokuvateattereineen) ja virtuaaliset ympäristöt
- julkiset vierailut: museot, teatterit, elokuvat (esim. Oulun lasten ja nuorten teatteripäivät, Oulun kansainvälinen lastenelokuvien festivaali)
- ATK-pohjaiset ohjelmat, oppimisalustat (esim. Riihi)
- tietoverkot, esimerkiksi Internet, www-sivut, keskustelufoorumit, sähköposti, nettiradio, kielenopetukseen suunnatut portaalit (esimerkiksi ylen Kieliportti ja OPH:n virtuaalikoulu), virtuaalikirjastot

Koulukohtaisissa opetussuunnitelmissa näkyy, miten yksittäiset koulut toteuttavat ja painottavat tietostrategian jäsentelyä kielenopetuksessa. Koulut päättävät siis itse, miten tietostrategia ja opiskeluympäristöt yksityiskohtaisesti näkyvät ja toteutuvat koulussa ja koulun kielenopetuksessa.

Kaikille oppilaille annetaan mahdollisuus yksilölliseen ja yhteisölliseen oppimiseen. Oppilasta kannustetaan löytämään ja käyttämään omalle oppimistyyliilleen sopivia työtapoja.

Arviointi vieraiden kielten opiskelussa

Nykyisten oppimisnäkemysten mukaan arvioinnin tehtävänä on ohjata ja kannustaa opiskelua ja sen luonteen tulee olla jatkuvaa ja tavoitteellista. Arvioinnin painopiste on siis siirtynyt lopputuloksen arvioinnista itse työskentelyprosessin arviointiin. Oppilaan itsearviointi ja toveriarviointi laajentavat näkemystä oppilaan kielenoppimisesta.

Tuotosten monipuolisuus ja kielen eri osa-alueiden huomioiminen lisäävät arvioinnin monipuolisuutta ja kattavuutta. Oppilaiden osaamista arvioidaan perinteisten kokeiden ja jatkuvan näytön lisäksi esim. portfolion avulla. Kielen osa-alueista suullinen kielitaito sekä vuorovaikutustaidot korostuvat aikaisempaa enemmän. Hyvän osaamisen kriteerit perustuvat Yleiseurooppalaisen viitekehyksen

taitotasokuvauksiin. (Ks. Viestintästrategiat, jossa taitotasot on suhteutettu opetussuunnitelman tavoitteisiin nivelkohdittain.)

Arviointi opetuskäytänteenä

Arviointi on yksi oppilaan itsenäisyyteen eli oppimaan oppimiseen ohjaavia opetuskäytänteitä. Opettaja voi jo työskentelyn aikana ohjata oppilasta esim. tietyn virheen huomioimiseen. Oppilaiden iän ja osaamisen taso vaikuttavat siihen, kuinka paljon ja minkälaisiin virheisiin heidän voi olettaa kiinnittävän huomiota. Ongelmia tehdään näkyviksi, niitä pohditaan ja niistä neuvotellaan, jolloin oppilas oppii työskentelykeinoja ja selviämään jatkossa itsenäisesti. Samalla oppilas oppii toimimaan yhteistyössä muiden kanssa.

Arviointi oppimaan oppimista ohjaavana opetuskäytänteenä muodostaa polun. Suuntaus on holistisesta eli kokonaisvaltaisesta analyttisempaan. Oppimaan oppimistaitoja opetellaan yhdessä opettajan kanssa (esim. mallittamalla tai yhdessä työskennellen). Ohjaus on jatkuvaa, ja se tehdään tietoisesti näkyväksi. Näin oppilas vähitellen oppii ymmärtämään arvioinnin merkityksen omalle työskentelylleen ja sen kautta tuotostensa lopputulokselle.

Alaluokat 1–6	Yläluokat 7–9
<ul style="list-style-type: none"> • totuttaminen systeemiin: kyky miettiä kielenoppimiseen liittyviä asioita <ul style="list-style-type: none"> ○ mitä on itsearviointi? ○ mitä on toveriarviointi? ○ millaisia tavoitteita voi asettaa itselleen? <p><i>keinot:</i> pieniä kysymyksiä, lomakkeita <i>tavoite:</i> itsetuntemuksen ja motivaation lisääntyminen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kielitaidon pilkkominen pienempiin osiin <i>keinot:</i> esim. kielen tarkistuslistat (<i>Osaan...</i> -lauseet), itsearviointilomakkeet, oppimispäiväkirjat <i>tavoite:</i> arviointi välineenä työsuunnittelussa • analyttinen lähestyminen: asioiden pilkkominen yhä pienempiin yksityiskohtiin (hienosäädön tiedostaminen, arvioinnin tarkkuus) • arvioinnin suhteuttaminen viitekehyksen taitotasoihin ja hyvän osaamisen kriteereihin <i>keinot:</i> taitotasojen käyttö, hyvän osaamisen kriteerien hyödyntäminen <i>tavoite:</i> arviointi osaamisen kuvaajana

Opiskelun tavoitetasot

Arvioinnissa huomioitavaa	luokka	kieli	kuullun ymmärtäminen	puhuminen	luetun ymmärtäminen	kirjoittaminen
<ul style="list-style-type: none"> Opintojen aikana oppilaan edistymistä kieliopinnoissa (suullinen ja kirjallinen viestintä, ääntäminen) arvioidaan monipuolisesti opetussuunnitelman ja hyvän osaamisen kuvauksen pohjalta. Oppilaan työskentelyn pitkäjänteisyys ja tuloksellisuus näkyvät hänen kielitaidossaan. Nivelkohdissa (6. luokka, 9. luokka) kielitaitoa arvioidaan taitotasokuvausasteikoilla. Kielitaidon hyvän osaamisen (arvosana 8) kriteerit 6. luokan päättyessä ja 9. luokan päättöarvioinnissa. (Katso myös luku 9.5): Vapaaehtoisen A-kielen ja valinnaisen B-kielen päättöarvioinnissa voidaan oppilaalle antaa arvosanan sijasta osallistumismerkintä, mikäli oppilaan huoltaja pyytää sitä kirjallisesti. Vapaaehtoisessa A-kielessä ja valinnaisessa B-kielessä arviointi voi olla suoritusmerkintä, mikäli oppilaan huoltaja pyytää sitä kirjallisesti. 	6	englanti (A1 & A2)	A2.1	A1.3	A2.1	A1.3
	6	muut kielet (A1 & A2)	A1.3	A1.2	A1.3	A1.2
	9	englanti (A1 & A2)	B1.1	A2.2	B1.1	A2.2
	9	muut kielet (A1 & A2)	A2.2	A2.1	A2.2	A2.1
	9	toinen kotimainen (B1)	A2.1	A1.3	A2.1	A1.3
	9	valinnainen kieli (B2)	A1.2–A1.3.	A1.1–A1.2	A1.2–A1.3.	A1.1–A1.2

Aihekokonaisuudet toteutuvat kielten opiskelussa:

- **Kulttuuri-identiteetti ja kansainvälisyys; Vastuu ympäristöstä, hyvinvoinnista ja kestävästä kehityksestä:** aihepiirit, jotka esiintyvät oppikirjojen teksteissä ja koulujen teemoissa
- **Viestintä ja mediataito; Ihminen ja teknologia:** opiskeluympäristöjen valinnat, jotka kannustavat monipuolisten, autenttisten materiaalien sekä välineiden ja laitteiden käyttöön
- **Osallistuva kansalaisuus ja yrittäjyys:** oppimaan oppimista tukevat opiskelumenetelmät, esim. yhteistoiminnallinen oppiminen, erilaiset projektit, Eurooppalainen kielisalkku (ks. myös luku Tietostrategia)
- **Ihmisenä kasvamisen:** arviointi
- **Turvallisuus ja liikenne:** integraatio muiden oppiaineiden kanssa

Viestintästrategiat: polku alaluokat – yläluokat

Hyvän osaamisen kriteerit perustuvat Yleiseurooppalaisen viitekehyksen taitotasoihin, jotka eivät perustu luokka-asteisiin, vaan taitotasokuvauksiin. Esimerkiksi 6.-luokkalainen voi jäädä alle taitotason A2.1 tai ylittää sen. Viestintästrategioissa taitotasot on suhteutettu opetussuunnitelman tavoitteisiin nivelkohdittain (6. luokka, 9. luokka). Lisäksi on annettu ns. bonus-osaamisen taso, joka ylittää hyvän osaamisen tason (nivelkohdan taitotaso vastaa arvosanaa 8, hyvä) ja vastaa lähinnä kiitettävää tasoa. Viestintästrategiat etenevät alaluokilta yläluokille yhtenäisenä polkuna.

	Luetunymmärtäminen, vastaanottaminen	Kuullunymmärtäminen, vastaanottaminen
A-englanti	<p>↑ Ymmärtää ikäiselleen tarkoitettua kaunokirjallista tekstiä (B1.2).</p> <p style="text-align: center;">Nivelkohta 9. luokka B1.1</p> <p>↑ Osaa etsiä tietoa (ja ymmärtää esim. www-sivun pääsisällön ja siihen liittyvät linkit) silmäilylukemisella.</p> <p>↑ Ymmärtää sanomalehtien otsikoita ja pystyy poimimaan pääaiheita.</p> <p style="text-align: center;">Nivelkohta 6. luokka: A2.1</p> <p>↑ Pystyy seuraamaan ohjeita (esim. tietokoneen perustoiminnot) ja lukemaan ja toteuttamaan helppoja ja selkeitä reseptejä.</p> <p>↑ Pystyy seuraamaan satujen, kertomusten ja dialogien juonen kulkua ja tunnelmia.</p> <p>↑ Tunnistaa tutut sanat tekstistä.</p>	<p>↑ Pystyy ymmärtämään tiedotusvälineistä kuulemaansa, elokuvia, laulujen sanoja, natiivin puhetta; ainakin pääkohdat ja perusjuonen kulun (B1.2).</p> <p style="text-align: center;">Nivelkohta 9.luokka: B1.1</p> <p>↑ Ymmärtää pienimuotoisia esityksiä ja esitelmiä (esim. ryhmätöiden purku, yhteistoiminnallinen työskentely) ja pystyy seuraamaan niiden pääkohtia.</p> <p style="text-align: center;">Nivelkohta 6. luokka: A2.1</p> <p>↑ Ymmärtää lyhyiden satujen ja kertomusten sekä dialogien juonen kulun, ymmärtää lyhyitä viestejä.</p> <p>↑ Ymmärtää lyhyitä ohjeita ja dialogeja.</p>

	Suullinen tuottaminen	Kirjallinen tuottaminen
A-englanti	<p>↑ Pystyy pitämään pienimuotoisen esitelmän tukisanoja tai käsitekarttaa apuna käyttäen (ei tarkoita esitelmän ääneen lukemista paperista) (B1.1).</p> <p style="text-align: center;">Nivelkohta 9. luokka: A2.2</p>	<p>↑ Osaa kirjoittaa pienimuotoisia esitelmiä ja tiivistelmiä (B1.2).</p> <p style="text-align: center;">Nivelkohta 9. luokka: A2.2</p>
	<p>↑ Pystyy puhumaan vapaamuotoisesti tai esim. tutuista teksteistä ja asioista puukuvaimen tai valmisteltujen roolien avulla.</p>	<p>↑ Osaa kirjoittaa henkilökohtaisia tai julkisia viestejä (esim. kirje, hakemus).</p> <p style="text-align: center;">Nivelkohta 6. luokka: A1.3</p>
	<p>↑ Osaa välittää yksinkertaisia viestejä.</p>	<p>↑ Osaa tiedottaa ja välittää tietoa (esim. julisteet, portfolio työt).</p>
	<p>↑ Selviytyy tavallisista asioimistilanteista.</p> <p style="text-align: center;">Nivelkohta 6. luokka: A1.3</p>	<p>↑ Osaa kertoa itsestään, pystyy täyttämään lyhyitä lomakkeita (esim. henkilötiedot ja mahdolliset kohdekieliset lyhyet ja selkeät itsearviointikyselyt), osaa kirjoittaa lyhyen postikortin tai viestin.</p>
	<p>↑ Pystyy esittämään valmiita rooleja sekä kertomaan itsestään ja lähipiiristään.</p>	
	<p>↑ Lukee tekstiä ja dialogeja ääneen.</p> <p>↑ Toistaa perässä ja reagoi automaattisesti tuttuihin fraaseihin.</p>	

	Vuorovaikutus, suullinen	Vuorovaikutus, kirjallinen
A-englanti	<p>↑ Pystyy osallistumaan muodolliseen, mutta vielä epäviralliseen keskusteluun tavallisista aiheista, esim. toiminnan suunnittelu, asioista sopiminen, muodollisempi haastattelu kuten esim. vaihto-oppilaaksi tai au pairiksi hakeuduttaessa (B1.1).</p> <p style="text-align: center;">Nivelkohta 9. luokka: A2.2</p> <p>↑ Osaa keskustella käyttäen keskustelustrategioita, mm. ottamalla kuulijan huomioon, käyttämällä luontevasti perusfraaseja sekä ottamalla kohdekielelle kuuluvat kohteliaisuusseikat huomioon.</p> <p>↑ Selviytyy haastattelutilanteesta, kun kyse on arkisista tai yleisistä aiheista, osaa haastattelussa ottaa kuulijan huomioon sekä osaa kuunnella aktiivisesti reagoiden kuulemaansa.</p> <p style="text-align: center;">Nivelkohta 6. luokka: A1.3</p> <p>↑ Selviytyy tavallisista asioimistilanteista.</p> <p>↑ Selviytyy rutiininomaisesta haastattelusta, kun kyse on lähipiiriin liittyvistä asioista.</p> <p>↑ Osaa kysyä ja vastata.</p>	<p>Tavoitteena on herättää oppilaan tietoisuus mm. seuraavissa asioissa:</p> <p>Oppilaan tulisi osata ottaa huomioon vastaanottaja (rekisteri).</p> <p>Oppilaan tulisi tunnistaa tekstityylejä ja rekistereitä esim. tietokoneella viestittäessä milloin on pysyttävä asialinjalla, milloin voi chattailla tai käyttää hymiöitä.</p> <p>Oppilaan tulisi osata viestiä tiiviisti esim. sähköisissä viestimissä.</p> <p>Oppilaan tulisi osata tehdä omalla äidinkielellään muistiinpanoja kohdekielisestä esityksestä, keskustelusta tai ryhmätöistä esim. avainsanoja tai käsitekarttaa apuna käyttäen.</p>

	Luetunymmärtäminen, vastaanottaminen	Kuullunymmärtäminen, vastaanottaminen
<p>A-kieli, muu kuin englanti</p>	<p>↑ Pystyy lukemaan pitempiä ja monipuolisempia tekstejä (B1.1). <div data-bbox="607 352 1061 408" style="border: 1px solid black; padding: 2px; text-align: center;">Nivelkohta 9. luokka: A2.2</div></p> <p>↑ Osaa etsiä tietoa selkeästi jäsennellystä tekstistä.</p> <p>↑ Ymmärtää sanomalehtien otsikoita ja pystyy poimimaan pääaiheita. <div data-bbox="607 655 1061 699" style="border: 1px solid black; padding: 2px; text-align: center;">Nivelkohta 6. luokka: A1.3</div></p> <p>↑ Pystyy seuraamaan yksinkertaisia ohjeita.</p> <p>↑ Pystyy seuraamaan satujen ja kertomusten juonen kulkua ja tunnelmia.</p> <p>↑ Tunnistaa tutut sanat tekstistä.</p>	<p>↑ Pystyy tiedotusvälineitä seuratessaan ymmärtämään selkeää puhetta itselleen läheisistä aiheista (B1.1). <div data-bbox="1361 371 1839 411" style="border: 1px solid black; padding: 2px; text-align: center;">Nivelkohta 9. luokka: A2.2</div></p> <p>↑ Ymmärtää pienimuotoisia esityksiä ja pystyy seuraamaan selkeän keskustelun pääkohtia. <div data-bbox="1397 544 1827 587" style="border: 1px solid black; padding: 2px; text-align: center;">Nivelkohta 6. luokka: A1.3</div></p> <p>↑ Ymmärtää lyhyiden satujen ja kertomusten juonenkulun, ymmärtää lyhyitä viestejä.</p> <p>↑ Ymmärtää lyhyitä ohjeita ja dialogeja.</p>

	Suullinen tuottaminen	Kirjallinen tuottaminen	Vuorovaikutus, suullinen
A-kieli, muu kuin englantia	<p>↑ Pystyy pitämään lyhyen ja luettelonomaisen esityksen tukisanoja tai käsittekarttaa apuna käyttäen (A2.2).</p> <p style="text-align: center;">Nivelkohta 9.luokka: A2.1</p>	<p>↑ Osaa kirjoittaa pienimuotoisia kertomuksia suhteellisen virheettömästi (A2.2).</p> <p style="text-align: center;">Nivelkohta 9. luokka: A2.1</p>	<p>↑ Kykenee ottamaan lähipiiriä käsittelevässä keskustelussa aktiivisen roolin, esim. osaa esittää vastakysymyksen (A2.2).</p> <p style="text-align: center;">Nivelkohta 9. luokka: A2.1</p>
	<p>↑ Pystyy puhumaan esim. tutuista teksteistä ja asioista puukuvaimen tai valmisteltujen roolien avulla.</p> <p>↑ Osaa välittää yksinkertaisia viestejä.</p> <p>↑ Selviytyy tavallisista asioimistilanteista.</p> <p style="text-align: center;">Nivelkohta 6. luokka: A1.2</p> <p>↑ Pystyy esittämään rooleja sekä kertomaan itsestään ja lähipiiristään suppeaa sanavarastoa käyttäen.</p> <p>↑ Lukee tekstiä ja dialogeja ääneen ymmärrettävästi ääntäen.</p> <p>↑ Toistaa perässä ja reagoi automaattisesti tuttuihin fraaseihin.</p>	<p>↑ Osaa kirjoittaa henkilökohtaisia viestejä (esim. kirje).</p> <p>↑ Osaa tiedottaa ja välittää tietoa (esim. julisteet, portfolio työt).</p> <p style="text-align: center;">Nivelkohta 6. luokka: A1.2</p> <p>↑ Osaa kirjoittaa sanelun mukaan.</p> <p>↑ Osaa kertoa itsestään muutamalla lauseella, pystyy täyttämään lyhyitä lomakkeita, osaa kirjoittaa lyhyen postikortin tai viestin apuneuvoja käyttäen.</p>	<p>↑ Osaa vastata ja reagoida, kun on kyse arkisista tai yleisistä aiheista.</p> <p style="text-align: center;">Nivelkohta 6. luokka: A1.2</p> <p>↑ Selviytyy tavallisimmista asioimistilanteista lyhyesti mutta kohteliaasti.</p> <p>↑ Osaa kysyä ja vastata.</p>

Keskeiset sisällöt

Tilanteet ja aihepiirit ovat pääpiirteittäin samat kaikissa A-kielissä. Kun A-kieli on jokin muu kieli kuin englanti, aihepiirejä käsitellään suppeammin, sillä kielten rakenteellisuus hidastaa kielen omaksumisen automatisoitumista ja koulun ulkopuolella tapahtuva kielelle altistuminen on vähäisempää kuin englannin kielen kohdalla.

Kielten opiskelu voidaan aloittaa leikinomaisesti ja toiminnallisesti jo peruskoulun ensimmäisellä tai toisella luokalla. Opiskelun tavoitteena on luoda onnistumisen kokemuksia ja innostaa kielenopiskeluun ilman suorituspainetta. Pienet kielisuihkut lisäävät oppilaiden tietoa eri kielistä ja auttavat myöhemmin kielivalinnoissa. Kielisuihkut kannustavat oppilasta valitsemaan myös vähemmän opiskeltuja kieliä kolmannella luokalla. Varhennettua kielenopiskelua kuvataan tarkemmin luvussa 7.1.

	A-englanti	A-kieli muu kuin englanti	Valinnainen kieli B-kieli
3. luokka	<ul style="list-style-type: none"> • lähiympäristö ja siihen olennaisesti kuuluvat tutut henkilöt, asiat ja toiminnot, kuten koti ja perheenjäsenet, eläimet • koulu ja oppilastoverit sekä opettajat • harrastukset • perustiedot omasta ja brittikulttuurista 	<ul style="list-style-type: none"> • lähiympäristö ja siihen olennaisesti kuuluvat tutut henkilöt, asiat ja toiminnot, kuten koti ja perheenjäsenet, eläimet • koulu ja oppilastoverit sekä opettajat • harrastukset • perustiedot omasta ja kohdekulttuurista 	
4. luokka	<ul style="list-style-type: none"> • edellisten aihepiirien syventäminen ja laajentaminen • asuminen maalla ja kaupungissa: eläimet, luonto; rakennettu ympäristö • ikäkauteen liittyvät vapaa-ajan toiminnot • ammatit • asioiminen perustilanteissa 	<ul style="list-style-type: none"> • edellisten aihepiirien syventäminen ja laajentaminen • asuminen maalla ja kaupungissa: eläimet, luonto; rakennettu ympäristö • ikäkauteen liittyvät vapaa-ajan toiminnot 	
5. luokka	<ul style="list-style-type: none"> • edellisten aihepiirien syventäminen ja laajentaminen • asioiminen erilaisissa paikoissa ja arkielämän tilanteissa (kauppa, ravintola, lipun osto, peruspuhelinkeskustelu) 	<ul style="list-style-type: none"> • edellisten aihepiirien syventäminen ja laajentaminen • asioiminen erilaisissa paikoissa ja arkielämän tilanteissa 	

6. luokka	<ul style="list-style-type: none"> • edellisten aihepiirien syventäminen ja laajentaminen • lisää asioimistilanteita • matkustaminen • perustiedot omasta kulttuurista ja englantia puhuvien maiden kulttuureista • integrointi muihin oppiaineisiin (esim. historia, biologia ja maantieto) 	<ul style="list-style-type: none"> • edellisten aihepiirien syventäminen ja laajentaminen • lisää asioimistilanteita • matkustaminen • kohdemaan kulttuurin ja elämäntavan laajentaminen 	
Tilanteet ja aihepiirit luokilla 3–6 esiin tulleiden lisäksi.			
7. luokka	<ul style="list-style-type: none"> • asuminen • vapaa-ajan vietto ja harrastukset • koulu • lisää tietoa englantia puhuvista maista (jatkuu 8. ja 9. luokilla) 	<ul style="list-style-type: none"> • asuminen • vapaa-ajan vietto ja harrastukset • koulu 	
8. luokka	<ul style="list-style-type: none"> • terveys ja hyvinvointi: lääkärissä käynti; vastuu itsestä ja muista, arjen hallinta • julkiset palvelut: majoitus, liikenne, rahanvaihto ja matkailu • kulttuuri: oman ja kohdemaan kulttuuri; oululainen kulttuuri 	<ul style="list-style-type: none"> • terveys ja hyvinvointi: sairaala, hammaslääkäri; vastuu itsestä ja muista, arjen hallinta • julkiset palvelut: majoitus, liikenne, rahanvaihto ja matkailu • lisää tietoa kohdekieltä puhuvien maiden elämäntavoista 	<ul style="list-style-type: none"> • lähiympäristö ja siihen olennaisesti kuuluvat tutut henkilöt, asiat ja toiminnot, kuten koti ja perheenjäsenet, eläimet • koulu ja oppilastoverit sekä opettajat • asuminen maalla ja kaupungissa: eläimet, luonto; rakennettu ympäristö • ikäkauteen liittyvät vapaa-ajan toiminnot • asioiminen erilaisissa paikoissa ja arkielämän tilanteissa, esim. kauppa, ravintola, lipun osto, peruspuhelinkeskustelu • perustiedot omasta ja kohdekulttuurista
9. luokka	<ul style="list-style-type: none"> • nuorisokulttuuri • ihmissuhteet • opiskelu ja työ • elinkeinoelämä: mainonta, yrittäjyys ja julkiset palvelut • tiedotusvälineet ja tiedonkulku: TV, radio, lehdet, puhelin, tietoverkot • kestävä kehitys: ympäristö, luonto, toimintamallit; sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys: suomalaisen kulttuurin vaaliminen, suvaitsevaisuus 	<ul style="list-style-type: none"> • koulun ja opiskelun jälkeen työelämä • tiedotusvälineet ja tiedonkulku: TV, radio, lehdet, puhelin, tietoverkot • oman ja kohdemaan kulttuuri • kestävä kehitys: ympäristö ja luonto 	<ul style="list-style-type: none"> • edellisten aihepiirien syventäminen ja laajentaminen • matkailu: raha, liikenne, majoitus • hyvinvointi • tiedotusvälineet: TV, elokuvat, puhelin, tietokone

A- ja B-kielet: rakenteet

Kielten opiskeluun kuuluvat viestinnän kannalta kullekin kielelle keskeinen kielioppi ja lauseenmuodostus. Se, kuinka laajasti ja tarkasti rakenteet opiskellaan, riippuu oppilaiden ikäkaudesta.

Oheisessa taulukossa on lueteltu perusopetuksen A- ja B-kielten keskeiset rakenteet, jotka ovat viitteellisiä. Rakenteet pohjautuvat opetussuunnitelman keskeisiin tilanteisiin, aihepiireihin sekä kykyyn toimia viestintätilanteissa sekä suullisesti että kirjallisesti. Rakenteet toimivat opetuksen tukena ja tarkistuslistana erityisesti silloin, kun opettaja työskentelee ilman oppikirjaa ja tekee itse opetusmateriaalin.

A-kielet: rakenteet, vuosiluokat 3–6

Luokat 3–6	A-englanti	A-ranska	A-espanja	A-saksa	A-venäjä
Verbit	yleis- ja kestopreesens apuverbit imperatiivi imperfekti be going to -rakenne	preesens apuverbejä perfekti (passé composé) lähifutuuri imperatiivi	preesens perfekti futuuri apuverbejä gustarse	preesens apuverbit perfekti imperatiivi	verbien aikamuodot: preesens, preteriti (mennyt aikamuoto), futuuri imperatiivi liikeverbejä verbien aspektit
Substantiivit	yksikkö ja monikko artikkelin käyttö s-genetiivi	yksikkö ja monikko artikkelin käyttö sijamuoto: genetiivi	yksikkö ja monikko artikkelin käyttö genetiivi	yksikkö ja monikko artikkelin käyttö kielteinen artikkeli kein, keine sijamuoto: akkusatiivi s-genetiivi nimien yhteydessä	substantiivien suku yksikkö ja monikko sijamuodot: muodostus ja käyttö: nominatiivi, genetiivi, datiivi, akkusatiivi, instrumentaali ja prepositionaali
Adjektiivit	vertailumuodot (lyhyet ja pitkät)	adjektiivien taipuminen	adjektiivien taipuminen	vertailumuodot: komparatiivi	adjektiivien päätteet suvuissa ja sijamuodoissa vertailumuodot
Adverbit	tavan adverbien muodostaminen	tavallisimpia adverbeja	tavallisimpia adverbeja		tavallisimpia adverbeja
Pronominit	persoonapronominit: perus-, objekti- ja omistusmuodot interrogatiivipronominit demonstratiivipronominit indefiniittiipronomineja	persoonapronominit: perus- ja omistusmuodot interrogatiivipronominit demonstratiivipronominit tavallisimpia indefiniittiipronomineja	persoonapronominit: perus-, omistus-, akkusatiivi- ja datiivimuodot refleksiivipronominit interrogatiivipronominit demonstratiivipronominit tavallisimpia indefiniittiipronomineja	persoonapronominit: perus- ja omistusmuoto, akkusatiivi, datiivi interrogatiivipronominit	persoonapronominien nominatiivi-, genetiivi-, datiivi-, akkusatiivi-, instrumentaali- ja prepositionaalimuodot kysyviä pronomineja possessiivipronominit

Prepositiot	ajan ja paikan yhteydessä sanonnoissa	ajan ja paikan yhteydessä sanonnoissa	ajan ja paikan yhteydessä sanonnoissa	ajan ja paikan yhteydessä sanonnoissa	tavallisimpia prepositioita
Numeraalit	perusluvut järjestysluvut	perusluvut järjestysluvut	perusluvut järjestyslukuja	perusluvut järjestysluvut päiväyksen yhteydessä	perus- ja järjestysluvut lukusana + ikää, aikaa, rahayksikköä tarkoittava substantiivi
Lau- seenmuo- dostus	sanajärjestys (myönteinen, kielteinen, kysymys) There is/are -rakenne tavallisimmat konjunktiot	sanajärjestys (myönteinen, kielteinen) intonaatiokysymys Il y a -rakenne	välimerkit kysymyksissä ja huudahduksissa intonaatiokysymykset hay-rakenne	päälauseen sanajärjestys (myönteinen, kielteinen, kysymys)	päälause myönteinen, kielteinen ja kysymyslause intonaatiokysymys

A-kielet: rakenteet, vuosiluokat 7–9

	A-englanti	A-ranska	A-espanja	A-saksa	A-venäjä
Verbit	kestomuodot perfekti pluskvamperfekti futuuri ja ehtolause I ja II konditionaali ja ehtolause passiivi infinitiivi ja -ing-muoto tavallisia fraasiverbejä	imperfekti (imperfektin ja perfektin käytön ero) perfekti pluskvamperfekti pääteellinen futuuri ja ehtolause imperatiivi I (ja II) konditionaali ja ehtolause passiivi: preesens ja imperfekti subjunktiivi, gerundi refleksiiviverbit	epäsäännölliset preesensmuodot refleksiiviverbit imperfekti preteriti konditionaali gerundi ja kestopreesens pluskvamperfekti passiivi subjunktiivin esittely ser ja estar	eriävät yhdysverbit imperfekti pluskvamperfekti futuuri imperatiivi würde-rakenne ja konjunktivin imperfekti man-rakenne passiivi: preesens ja imperfekti zu-partikkelin käyttö refleksiiviverbit	verbien infinitiivi refleksiiviverbit konditionaali imperatiivi (osittain kertausta) verbien aspektit (osittain kertausta) etuliitteettömät ja etuliitteelliset liikeverbit gerundin preesens ja preteriti partisiipin preesens passiivi
Substantiivit	aine- ja ryhmäsanat maantieteelliset erisnimet ja artikkelin käyttö paljoussanat	sijamuoto: partitiivi	suomen kielen yhdyssanoja vastaavat fraasit	sijamuoto: datiivi maantieteellisiä erisnimiä sijamuoto: genetiivi	yksikön ja monikon sijamuotojen muodostus ja käyttö (osittain kertausta)
Adjektiivit		vertailumuodot adjektiivin paikka	ser/estar + adjektiivi adjektiivin vertailu adjektiivin paikka	vertailumuodot: superlatiivi adjektiivin taivutus vertailu: komparatiivi, superlatiivi	adjektiivien päätteet yksikössä ja monikossa (osittain kertausta) vertailumuodot (osittain kertausta) lyhyet adjektiivit
Adverbit	vertailumuodot				lisää adverbija vertailumuodot

Prono- minnit	relatiivipronominit refleksiivipronominit itsenäiset omistuspronominit indefiniittipronominat	relatiivipronominat itsenäiset omistuspronominat indefiniittipronominat interrogatiivipronominat demonstratiivipronominat objekti- ja adverbiaalipronominat	objekti ja datiivipronominat itsenäiset possessiivipronominat tavalliset relatiivipronominat indefiniittipronomineja	relatiivipronominat indefiniittipronominat	interrogatiivipronominien taivutus persoonapronominien taivutus (osittain kertausta) demonstratiivipronominien taivutus, toinen toistaan -pronominin taivutus kieltopronominat dativin kanssa
Prepositiot	lisää prepositioilmaisuja	lisää prepositioilmaisuja	lisää prepositioilmaisuja	akkusatiivia ja datiivia vaativat prepositiot vaihtoprepositiot	lisää prepositioilmauksia
Numeraalit		järjestysluvut	järjestysluvut	järjestysluvut	kollektiivilukusanat lukusanojen taivutus vuosiluvut ja päivämäärät
Lauseen- muodostu s	SPOTPA liikkuvat määreet epäsuora kysymys konjunktiot ja tekstin sidosteisuus	käänteinen sanajärjestys kysymyksissä konjunktiot	sanajärjestys; akkusatiivi- ja datiivipronominien sekä kieltosanan sijoittuminen lauseessa	sivulause Es gibt -rakenne	jotta-rakenne ehtolauseet pää- ja sivulauseita

B-kielet: rakenteet, vuosiluokat 8-9

	B-ranska	B-saksa	B-venäjä	B-espanja
Verbit	preesens apuverbejä perfekti (passé composé) lähifutuuri imperatiivi	preesens apuverbit perfekti imperatiivi imperfekti: war, hatte	preesens preteriti futuuri: olla-verbi	preesens perfekti pluskvamperfekti futuuri gerundi ja kestopreesens
Substantiivit	yksikkö ja monikko artikkelin käyttö partitiivi genetiivi	yksikkö ja monikko artikkelin käyttö kielteinen artikkeli kein, keine akkusatiivi, datiiivi s-genetiivi nimien yhteydessä	substantiivien suku monikon nominatiivi yksikön sijataivutus	substantiivien suku yksikkö ja monikko artikkelin käyttö
Adjektiivit	adjektiivien taipuminen vertailumuodot	vertailumuodot: komparatiivi	yksikön nominatiivitaivutus substantiivin suvun mukaan monikon nominatiivi	adjektiivin taipuminen
Adverbit	tavallisimpia adverbejä		adverbien muodostus	tavallisimpia adverbeja
Pronominit	persoonapronomininit: perus- ja omistusmuodot interrogatiivipronomininit demonstratiivipronomininit (tavallisimpia) indefiniittipronomineja	persoonapronomininit: perus- ja omistusmuoto, akkusatiivi-, datiiivi- ja interrogatiivipronomininit	persoonapronominien sijataivutus demonstratiivi- ja possessiivipronominien nominatiivi suvun ja luvun mukaan	persoonapronomininit: perusmuodot akkusatiivi- ja datiiivimuodot refleksiivipronomininit demonstratiivipronomininit
Prepositiot	ajan ja paikan yhteydessä sanonnoissa	ajan ja paikan yhteydessä sanonnoissa		ajan ja paikan yhteydessä sanonnoissa
Numeraalit	perusluvut järjestysluvut	perusluvut järjestysluvut päiväyksen yhteydessä		perusluvut
Lauseenmuodostus	sanajärjestys (myönteinen, kielteinen) intonaatiokysymys ll y a -rakenne			intonaatiokysymys välimerkit kysymyksissä ja huudahduksissa sanajärjestys

Ruotsi B-kielenä

Ruotsin kielen opiskeleminen antaa oppilaalle kielelliset, viestinnälliset ja kulttuurilliset valmiudet, jotka puolestaan luovat pohjan pohjoismaisten kulttuurien ja kansojen ymmärtämiselle. Ruotsin kieltä tarvitaan jatko-opinnoissa, työelämässä ja vapaa-aikana, esimerkiksi pohjoismaiseen kulttuuritarjontaan tutustuttaessa.

Viestintästrategiat

	Luetunymmärtäminen, vastaanottaminen	Kuullunymmärtäminen, vastaanottaminen	Suullinen tuottaminen	Kirjallinen tuottaminen
Ruotsi B-kielenä	<p>↑ Ymmärtää pidemmän tekstin pääkohdat ja yksityiskohtia.</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; width: fit-content; margin: 5px auto;"> <p style="text-align: center;">Nivelkohta 9. luokka: A2.1</p> </div> <p>↑ Pystyy poimimaan pääaiheita lyhyehköstä tekstistä.</p> <p>↑ Pystyy lukemaan, seuraamaan ja toteuttamaan helppoja ja selkeitä ohjeita.</p> <p>↑ Pystyy seuraamaan kertomusten juonenkulkua.</p> <p>↑ Tunnistaa tutut sanat tekstistä.</p>	<p>↑ Pystyy tunnistamaan aihepiirin uudessa tilanteessa.</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; width: fit-content; margin: 5px auto;"> <p style="text-align: center;">Nivelkohta 9. luokka: A2.1</p> </div> <p>↑ Ymmärtää pienimuotoisia esityksiä.</p> <p>↑ Ymmärtää lyhyiden kertomusten juonen kulun, ymmärtää lyhyitä viestejä.</p> <p>↑ Ymmärtää lyhyitä ohjeita ja dialogeja.</p>	<p>↑ Pystyy osallistumaan lyhyeen, rutiininomaiseen keskusteluun omista, itselle läheisistä asioista.</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; width: fit-content; margin: 5px auto;"> <p style="text-align: center;">Nivelkohta 9. luokka: A1.3</p> </div> <p>↑ Pystyy puhumaan tutuista, helpoista teksteistä ja asioista puukuvaimen tai valmisteltujen roolien avulla.</p> <p>↑ Selviytyy tavallisista asioimistilanteista ja pystyy välittämään yksinkertaisia viestejä.</p> <p>↑ Pystyy esittämään valmiita rooleja sekä kertomaan itsestään ja lähipiiristään.</p> <p>↑ Lukee tekstiä ja dialogeja ääneen.</p> <p>↑ Toistaa perässä ja reagoi automaattisesti tuttuihin fraaseihin.</p>	<p>↑ Osaa kirjoittaa kohtalaisen virheettömästi.</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; width: fit-content; margin: 5px auto;"> <p style="text-align: center;">Nivelkohta 9. luokka: A1.3</p> </div> <p>↑ Osaa kirjoittaa kokonaisilla virkkeillä kuvauksia, kertomuksia ja kirjeitä.</p> <p>↑ Osaa kirjoittaa lyhyen postikortin tai viestin.</p> <p>↑ Osaa kertoa itsestään, pystyy täyttämään lyhyitä lomakkeita (esim. henkilötiedot).</p> <p>↑ Osaa kirjoittaa yksinkertaisen sanelun mukaan.</p>

Ruotsi B-kielenä: keskeiset sisällöt, vuosiluokat 7–9

7. luokka ->	8. luokka ->	9. luokka
<ul style="list-style-type: none"> • lähiympäristö ja siihen olennaisesti kuuluvat tutut henkilöt, asiat ja toiminnot, kuten koti ja perheenjäsenet, ystävät, lemmikkieläimet • koulu ja oppilastoverit sekä opettajat • asuminen maalla ja kaupungissa: luonto ja eläimet, rakennettu ympäristö • ikäkauteen liittyvät vapaa-ajan toiminnot • matkustaminen ja asiointi erilaisissa paikoissa ja arkielämän tilanteissa (kauppa, ravintola, lipun ostos) • suomenruotsalaisuus, alustava tutustuminen ruotsalaiseen kulttuuriin 	<ul style="list-style-type: none"> • 7. luokan aihepiirien ja tilanteiden syventäminen ja laajentaminen • peruspuhelin keskustelu • tunteet, terveys, hyvinvointi ja suvaitsevaisuus • tiedotusvälineet 	<ul style="list-style-type: none"> • edellisten lisäksi: perustiedot omasta, ruotsalaisesta ja muusta pohjoismaisesta kulttuurista • työ ja ammatit • kansainvälisyys ja suvaitsevaisuus

Ruotsi B-kielenä: rakenteet, vuosiluokat 7–9

Oheisessa taulukossa on lueteltu perusopetuksen B-ruotsin keskeiset rakenteet, jotka ovat viitteellisiä. Rakenteet pohjautuvat opetussuunnitelman keskeisiin tilanteisiin, aihepiireihin sekä kykyyn toimia viestintätilanteissa sekä suullisesti että kirjallisesti. Rakenteet toimivat opetuksen tukena ja tarkistuslistana erityisesti silloin, kun opettaja työskentelee ilman oppikirjaa ja tekee opetusmateriaalia itse.

Verbit aikamuodot aktiivissa käskymuoto man-rakenne s-passiivin tunnistaminen	Substantiivit en/ett monikot epämääräinen ja määräinen muoto ainesanat (paljoussanat)	Adjektiivit yksikkö- ja monikkomuodot vertailumuodot	Adverbit adverbin muodostaminen adjektiivista
Pronominit persoonapronominit (subjekti- ja objektimuodot) omistuspronomininit interrogatiivipronomininit indefiniittipronomininit demonstratiivipronomininit	Prepositiot tavallisimmat prepositiot	Numeraalit perusluvut järjestysluvut	Lauseenmuodostus pää- ja sivulauseen sanajärjestys kysymyslause konjunktiot det-lauseet ehtovirkkeet